

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: MAY - 2026
THIRD SEMESTER

Subject: Managerial Economics (BCOM23-302/ BCOM24-302)

Date:	19/05/2026	Total marks:	60	Time:	2.00 pm to 4.30 pm
Instructions: 1) Attempt all Questions 2) Figures to the right indicate full marks					
Q. 1)	Answer the multiple Choice questions. (Any 10)				(10)
1.	Economics is the study of:				
	a) Money	b) Human wants			
	c) Scarcity and choice	d) Production only			
2.	Micro-economics deals with:				
	a) The economy as a whole	b) Individual units			
	c) National income	d) Employment			
3.	Macro-economics studies:				
	a) Market price	b) Household budget			
	c) Aggregate variables	d) Firm behaviour			
4.	Static analysis studies:				
	a) Changes over time	b) At a point of time			
	c) Future trends	d) Business cycles			
5.	Dynamic analysis focuses on:				
	a) Time element	b) Price only			
	c) Utility	d) Wealth			
6.	Demand means:				
	a) Desire	b) Desire with ability to pay			
	c) Supply	d) Income			
7.	Which of the following affects demand?				
	a) Income	b) Price			
	c) Taste	d) All of these			
8.	Law of Demand shows:				
	a) Direct relationship	b) Inverse relationship			
	c) No relation	d) Proportional relation			
9.	Increase in demand means:				
	a) More demand at same price	b) Less demand at same price			
	c) Same demand	d) No change			

10. Elasticity of demand measures:
 - a) Change in supply
 - b) Responsiveness of demand
 - c) Utility
 - d) Production
11. When demand changes more than proportionately, elasticity is:
 - a) Unitary
 - b) Greater than one
 - c) Less than one
 - d) Zero
12. Cross elasticity relates to:
 - a) Change in demand due to income
 - b) Change in demand due to price of another good
 - c) Own price
 - d) Utility
13. Cost-Benefit Analysis helps in:
 - a) Maximizing profit
 - b) Decision making
 - c) Government planning
 - d) All of these

Q. 2) Write Short Note (Any 3) (15)

1. Meaning of Production
2. Meaning of Market
3. Sole Proprietorship
4. Meaning of Cost–Benefit Analysis
5. Determinants of Demand

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2) (20)

1. Explain the meaning and characteristics of Joint-Stock Company.
2. Explain the concepts of Average Revenue, Marginal Revenue and their inter-relationship.
3. Discuss the relationship between Total Product, Average Product and Marginal Product.
4. Examine the justification and importance of Cost–Benefit Analysis in public sector decision making.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one) (15)

1. Distinguish between Micro-economics and Macro-economics with suitable examples.
2. Discuss the importance of Economics in daily life and national development.
3. State and explain the Law of Demand. Illustrate it with the help of a schedule and diagram.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)**
१. अर्थशास्त्र हे अभ्यास आहे:
 - अ) पैसा
 - ब) मानवी इच्छा

- क) दुर्भिक्ष आणि निवड
२. सूक्ष्म अर्थशास्त्र व्यवहार करते:
- अ) संपूर्ण अर्थव्यवस्थेशी
- क) राष्ट्रीय उत्पन्नाशी
३. स्थूल अर्थशास्त्र अभ्यास करते:
- अ) बाजारभाव
- क) एकत्रित चल
४. स्थिर विश्लेषण अभ्यास करते:
- अ) कालानुसार बदल
- क) भविष्यातील प्रवृत्ती
५. गतिशील विश्लेषण लक्ष केंद्रित करते:
- अ) काळ घटकावर
- क) उपयुक्ततेवर
६. मागणी म्हणजे:
- अ) इच्छा
- क) पुरवठा
७. खालीलपैकी कोणती गोष्ट मागणीवर परिणाम करते?
- अ) उत्पन्न
- क) आवड
८. मागणीचा नियम दाखवतो:
- अ) सरळ संबंध
- क) कोणताही संबंध नाही
९. मागणीत वाढ म्हणजे:
- अ) त्याच किंमतीवर जास्त मागणी
- क) समान मागणी
१०. मागणीची लवचिकता मोजते:
- अ) पुरवठ्यातील बदल
- क) उपयुक्तता
११. जेव्हा मागणी प्रमाणापेक्षा जास्त बदलते, तेव्हा लवचिकता असते:
- अ) एकक
- क) एकाहून कमी
१२. क्रॉस लवचिकता संबंधित आहे:
- अ) उत्पन्नामुळे मागणीत बदल
- क) स्वतःची किंमत
१३. खर्च-फायदा विश्लेषण उपयोगी आहे:
- अ) नफा वाढविण्यासाठी
- क) शासन नियोजनासाठी
- ड) केवळ उत्पादन
- ब) वैयक्तिक घटकांशी
- ड) रोजगाराशी
- ब) घरगुती अंदाजपत्रक
- ड) उद्योगाचे वर्तन
- ब) एका विशिष्ट क्षणी
- ड) व्यवसाय चक्र
- ब) केवळ किंमतीवर
- ड) संपत्तीवर
- ब) पैसे देण्याची क्षमता असलेली इच्छा
- ड) उत्पन्न
- ब) किंमत
- ड) वरील सर्व
- ब) उलटा संबंध
- ड) प्रमाणसंबंध
- ब) त्याच किंमतीवर कमी मागणी
- ड) कोणताही बदल नाही
- ब) मागणीची प्रतिसादक्षमता
- ड) उत्पादन
- ब) एकाहून जास्त
- ड) शून्य
- ब) दुसऱ्या वस्तूच्या किंमतीमुळे मागणीत बदल
- ड) उपयुक्तता
- ब) निर्णय घेण्यासाठी
- ड) वरील सर्व

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. उत्पादनाचा अर्थ
२. बाजाराचा अर्थ
३. एकमालकी हक्क
४. खर्च-फायदा विश्लेषणाचा अर्थ
५. मागणीचे निर्धारक घटक

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. संयुक्त-शेअर कंपनीचा अर्थ व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
२. सरासरी उत्पन्न, सीमांत उत्पन्न व त्यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
३. एकूण उत्पादन, सरासरी उत्पादन व सीमांत उत्पादन यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
४. सार्वजनिक क्षेत्रातील निर्णय प्रक्रियेत खर्च-फायदा विश्लेषणाचे औचित्य व महत्त्व तपासा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. योग्य उदाहरणांसह सूक्ष्म आणि स्थूल अर्थशास्त्र यांतील फरक स्पष्ट करा.
२. दैनंदिन जीवनात व राष्ट्रीय विकासात अर्थशास्त्राचे महत्त्व स्पष्ट करा.
३. मागणीचा नियम सांगा व स्पष्ट करा. तक्ते व आलेखाच्या साहाय्याने त्याचे स्पष्टीकरण द्या.
